

Polifonia en dotze veus
veus
veus
veus
veus
veus



18

Col·lecció poesia de paper

veus
veus
veus
veus
veus

Polifonia en dotze veus

808.81

POL

Polifonia en dotze veus

Col·lecció poesia de paper

18

Palma 1993

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS



5101745804

© de l'edició: Caixa de Balears "Sa Nostra" i Universitat de les Illes Balears

© del text: els autors, 1993

Edició Universitat de les Illes Balears

Servei de Publicacions

Campus de la UIB

Cas Jai. Cra de Valldemossa, km 7.5.

07071 Palma.

Disseny de la col·lecció: Jaume Falconer

Coberta: Jaume Falconer.

Impressió: JORVICH, s l C/. Francesc de Borja Moll, 22. Palma.

DL: PM 1157-1993

Sumari

Dos mots a mena de pròleg. Isidor Cònsul (Centre Català del Pen)	7
Jean Blot (Pen Club Internacional)	8
Joan Ives Casanova (Pen Club d'Occitània)	12
Kata Čulavkova (Pen Club de Macedònia)	14
Germain Droogenbroodt (Pen Club Flamenc)	18
Bartomeu Fiol (Centre Català del Pen)	20
Ursula Heinze (Pen Club de Galícia)	22
Joy Hendry (Pen Club d'Escòcia)	24
Damià Huguet (Centre Català del Pen)	26
Boris Novak (Pen Club Eslovènia)	28
Biel Mesquida (Centre Català del Pen)	30
Artur Miedzyrzecki (Pen Club de Polònia)	32
Xavier Renau (Centre Català del Pen)	34
Miquel Àngel Riera (Centre Català del Pen)	36
Jordi Sarsanedas (Centre Català del Pen)	38
Jean Schalekamp (Pen Club Flamenc)	40
Jana Štroblová (Pen Club Txec)	42
Àngel Terron (Centre Català del Pen)	44
Carles Torner (Centre Català del Pen)	46
Tres poètes turcs (Pen Club Turc)	48
Andreu Vidal (Centre Català del Pen)	54
Antoni Vidal Ferrando (Centre Català del Pen)	56
Koumanthio Zénab Diallo (Pen Club de Guinea)	58

Dos mots a mena de pròleg

Entre els escriptors, com en qualsevol altre ofici, és fàcil de rastrejar-hi diferents actituds de relació amb la pròpia feina de creació. I s'acostuma a sintetitzar-ho en dues que vénen de lluny, d'actituds, que s'afonen per les boires de la història i que són respectabilíssimes encara que semblin antitètiques. Una és la del creador encauat dins la seva torre d'ivori i, l'altra, la de l'escriptor que necessita sortir-ne, ni que sigui de tant en tant, per sentir l'alenada poderosa del món i de la vida fora dels reductes de la literatura. És a dir, la mena d'escriptor que predica el tancament dins del seu món davant del que defensa la necessitat d'obrir-se al món i als problemes que l'envolten. De fet costa molt de trobar-les com a actituds químicament pures i, entre l'una i l'altra, hi caben totes les possibilitats de matís que vulguem imaginar.

També és cert, però, que de tant en tant se senten veus que canten arguments i dades per tal de decantar-se a favor de l'una o de l'altra opció. Per això m'agradaria subratllar una de les virtuts del volum que ara teniu a les mans. Un llibre que és una eina de treball, que aplega una vintena de poètiques diferents i on hi conviuen, sense escarafalls, escriptors oberts al món i compromesos amb la particular història que els toca viure. La qual cosa, però, no els impedeix que, sempre que poden, passin la balda als laboratoris secrets de l'alquímia del poema i s'hi tanquin a conviure-hi profundament.

En aquests dies de bonança mallorquina els delegats que formem part del Comitè de Traduccions i Drets Lingüístics del Pen Club Internacional hem passat un rosari de temes que tenen poc a veure amb l'estricta creació literària: hem debatut sobre llengües en perill, hem mirat de fomentar el diàleg entre les nacions amb projectes d'intercanvi literari i hem discutit una nova organització del comitè. Ara bé, com diem per terres catalanes, cal que el llegir no ens faci perdre l'escriure. Per això hem assajat d'equilibrar l'art i el debat, contrapuntar l'aridesa de les discussions amb la bellesa de la paraula quan neix en el dring d'un vers i s'escampa a cavall d'un poema. Aquest és, fet i fet, el tarannà profund del Pen Club Internacional. Una associació d'escriptors permeable i oberta als problemes del món que mai no oblida, però, que el distintiu d'un escriptor és la pròpia escriptura. I és bo de festejar-ho sempre que es pot. Exactament com ara fem nosaltres a Ciutat de Mallorca: donant tot el protagonisme a la veu alada dels poetes.

Isidor Cònsul
President del Comitè de Traduccions i
de Drets Lingüístics

Lugano

Jean Blot

C'était à Lugano. Nos amis du Centre tessinois (suisse italienne et retoromanche) y célébraient la mémoire du poète Periclé Patocchi. La salle où naguère se tenait notre Congrès était pleine. Je songeai à la montagne, au lac, au poésie, aux amis disparus, au ciel par-dessus les crêtes. J'écoutais les spécialistes et les amis du poète et, mieux encore, la voix de celui-ci venue de l'au-delà répéter les vers qui donnent la beauté, la vie, le sens: Hommes exilés dans la beauté...

Dans les mots du poète j'ai reconnu sa ville. Je l'ai vue au pied de l'Alpe tombée, offrant au ciel le tapis lisse de son lac déroulé.

Lugano, en prière au pied de ses montagnes dont les vagues, sous les nuages qui les surveillent, s'affrontent. La force que les ploie, les dresse, arc-boutées, l'une contre l'autre, par son mutisme fait résonner le silence alentour —et lui prête une épaisseur où la vie se fige. Je suis venu pour écouter: le poète, sa ville, le souvenir.

Ils parlent ensemble et chacun dans sa gamme, de l'exil dans la beauté et de sa souffrance. Des hommes exilés entre le roc, l'onde, l'azure, dans un bonheur omniprésent mais aussi insaisissable, et pour cette raison douloureux, que l'est pour la lumière, filtrant entre les nuages à mi-pente suspendus, l'eau du lac qu'elle ne parvient pas à pénétrer, ou, pour l'âme, le paysage dont la marée montante t'envahit sans qu'elle puisse la contrôler et la contenir.

Hommes, paysages —et toi aussi souvenir— accablés par cette pureté —qui est le péché original de la Suisse.

Homme en exil? Mais vous aussi, montagnes —exilés loin du royaume inimaginable, mais que votre quête majestueuse fait pressentir et dont vos formes et les riches rocheuses gravées sur vos fronts disent bien l'inguérissable nostalgie.

Lugano: o ton silence! qu'un oiseau en se posant sur le noir du lac égratigne, que blesse un instant la trompe d'un bateau.

En cascade, les maisons, vers le lac, dégringolent et raniment dans le souvenir les vingt chutes d'eau qui à la sortie du tunnel, pareil à une

métaphore du désespoir, saignaient blanc au flanc noir de l'Alpe et chacune niait son orgueil dressé et tombait lentement en silence, pour rejoindre sans heurt, l'humilité verte de la vallée.

Déjà le soir. Il propose au coeur le message comme une leçon, cependant que les montagnes s'en vont, comme le faisaient, naguère, dans le vide brûlé de l'Afrique —les éléphants. Ici et là, le rêve habite les fronts.

Dernier éclat: le flamand rose du crépuscule vient se poser sur le lac et la nuit sort de l'onde ridée du jour pour exhaler sa mélancolie. Alors les montagnes s'effacent et deviennent une nuance où s'allument les éblouissantes constellations des hommes exilés jusque dans leur sommeil où Socrate, en marbre cuve son vin, jusque alors leurs rêves —exilés dans la beauté.

Lugano

Jean Blot

Va ser a Lugano. Els nostres amics del centre tessinès (Suïssa italiana i retoromànica) hi celebraren la memòria del poeta Periclé Patochi. La sala on fa temps es reunia el nostre congrés era plena. Pensava en la muntanya, el llac, les poesies, els amics desapareguts, el cel sobre les crestes. Escoltava els especialistes i els amics del poeta i, millor encara, la seva veu vinguda del més enllà per repetir els versos que donen la bellesa, la vida, el sentit: Homes exiliats en la bellesa...

En les paraules del poeta vaig reconèixer la seva ciutat. La vaig veure als peus dels Alps ajaguts, oferint al cel el tapís llis del seu llac desenrotllat.

Lugano, en pregària als peus de les muntanyes les ones de les quals, sota els núvols que les vigilen, s'enfronten. La força que les blega, les alça, arquejades, l'una contra l'altra, pel seu mutisme fa ressonar el silenci tot a l'entorn —i li presta una espessor on la vida es fixa. Hi he vingut per escoltar: el poeta, la seva ciutat, el record.

Parlen plegats i cadascú dintre la seva gamma, de l'exili en la bellesa i del seu sofriment. Dels homes exiliats entre el roc, l'ona, l'atzur, en la felicitat omnipresent però també inabastable, i per aquesta raó dolorosa, tal com ho és per a la llum, filtrant els núvols suspesos a mig pendís, l'aigua del llac que no arriba a penetrar, o, per a l'ànima, el paisatge la marca ascendent del qual t'envaeix sense que ella pugui controlar-la o contenir-la.

Homes, paisatges —i tu també, record— aclaparats per aquesta puresa —que és el pecat original de Suïssa.

Homes en exili? Però vosaltres també, muntanyes —exiliades lluny del regne inimaginable, però que la vostra recerca majestuosa fa pressentir i del qual les vostres formes i els rics penyals gravats sobre els vostres fronts diuen bé la inguarible nostàlgia.

Lugano: O el teu silenci! que un ocell en posar-se sobre el moaré del llac esgratinya, que fereix un instant la botzina d'un vaixell.

En cascada, les cases, cap al llac, queien a tomballons i reanimaven en el record les vint caigudes d'aigua que a la sortida del túnel, semblants a una

metàfora del desesper, sagnaven blanc al flanc negre dels Alps i cadascuna negava el seu orgull dreçat i queia lentament en silenci, per retrobar, sense xoc, la humilitat verda de la vall.

Ja és el vespre. Proposa al cor el missatge com una lliçó, tanmateix les muntanyes se'n van com feien, fa temps, en el buit cremat d'Àfrica —els elefants. Aquí i allà, el somni habita els fronts.

Darrer esclat: el flamenc rosa del crepuscle ve a posar-se sobre el llac i la nit surt de l'ona arrissada del dia per exhalar la seva malenconia. Llavors les muntanyes s'esborren i esdevenen un matís on s'encenen les enlluernadores constel·lacions dels homes exiliats fins en el seu son on Sòcrates, en marbre, dorm la mona, fins llavors els seus somnis —exiliats en la bellesa.

Versió catalana: Carles Torner

Esperant de dire e tornar dire lo camin dei mots,
sei preséncias dins lo liech de la dolor, sei cinglas
que nos amorrallhan, amb au còs la plaga que pausa
son estèla sanguinosa, ne sauprem pas mai dau camin
fins a perseguir lei flumes assecats dins sei liechs,
tenèm un territori que s'enfuòca coma de mòrts.

Lo bruch de la cingla sus la boca dei mòrts
pèr li barrar l'alèn, pausa entre l'ànsia dei mots
e l'idèa de la memòria, entre la terra e lo liech
de fanga; un badalhon de cauç coma una cingla
que sei maissas cracinan encara dei mots, dau camin
entre lei sasons que desnaturats landrejam sens pausa.

Engrepesits pèr la mòrt, alenam e la man pausa
sa preséncia dins lei mots, de mans secadas de mòrts
qu'entre la carn e l'òs i a que l'òrle dau camin
que nos resta de percórrer, entre la paur dei mots
e la mudança deis estres, sus la pèu lo freg de la cingla
qu'ablasiga lei ponhets, sòmi dolorós dei liechs.

Coma la man beu dins lo mot, dins lo liech
la mòrt dessenha d'estèlas, sus lo còs se pausa
la taca blava de la solesa, e tanben lei cinglas
pòdon pas tenir lo ventre que se lèva vers la mòrt,
se pòt pas dire tanben dins lo mirau asclat dei mots
la dolor que nos uscla pèr fin d'aganir lei camins.

Aurem pèr tot dire de cinglas pèr estacar lo camin,
de caras, de pausas alassadas, de blancors dins lei liechs
gausits, de vidas novèlas pèr ensebelir lo còs dei mots
e sus nòstra man l'esper d'un esparvier se pausa
pèr au sòmi descarar la destinada de la mòrt,
pèr fin de creire que çò que nos ten son que cinglas.

Sentir dins lo còs lo camin e l'instant ont cingla
la man dei jorns, lo liech de dolor qu'au camin
se nosa, e lei libres presents acaban lo juec de la mòrt
en nos riblant au silenci, en nos ajaçant au liech

de la terra que lo poder de dire s'escapa, que se pausa
dins leis uelhs vuegs lo buf afreulit d'un mot.

La fragilitat, la nomarem quand la cingla dau liech
aurà quitat lo camin deis ombras, estelant la pausa
que la mòrt enebís de dire dins lo cruvèu dei mots.

Les tigres, les léopards, les lions

Kata Čulavkova

*Ces monstres ne s'attaquent qu'a ceux
qu'ils affraient ou qu'ils ont réussi a affrayer*
Eliphas Levi, *La Magie des Mages*

Dans les jardins royaux d'Assyrie
se promenaient mélancoliques, se promenaient sereins,
les tigres, les léopards, les lions.
Dans les antichambres, le bibliothèques,
les boudoirs en porphyre, il copulaient un peu
ne rugissaient jamais, ne rageaient, ne chassaient pas,
ni la nuit, ni le jour
ils n'étaient ni dangereux ni libres
et pourtant ils vivaient!

Qui a envoûté, qui a ensorcelé
ces chats, devenus si durs, si mechants,
confiants seulement quand ils aiment?

Ni les gardes, ni les courtisanes
ni aucun des rois ne le savait, seuls les mages,
les déchiffreurs d'étoiles, de cette contra-nature
détenaient le secret.

Obsédés de lucidité,
ils monterent la garde en pleine nuit,
pour que le ciel jamais ne trahisse les hommes,
pour que jamais dans leur regard ne s'estompe le fascinant éclat
ou reflet astral devant lequel
les instances supérieures abdiquaient,
non sans une certaine tendresse,
et aux, assoiffes de sang, lacherent la lignée de leur sang:
mais qu'ils n'oublient pas
les tigres, les léopards, les lions
le temps, ou, avec amour,
ils étaient regardés et admirés.

Ô, puisse ne jamais mourir l'enfance
sur l'horizon cosmique—hypnose
qu'immortelle soit la lumière
et leur âme
la nôtre!

Traduit du macédonien par A. Apostolska
et J. Gaucheron

Els tigres, els lleopards, els lleons

Kata Čulavkova

*Aquests monstres només ataquen aquells
a qui espanten o que han aconseguit espantar
Eliphas Levi, La Màgia dels Mags*

Als jardins reials d'Assíria
es passejaven malenconiosos, es passejaven serens,
els tigres, els lleopards, els lleons.
A les avantcambres, les biblioteques,
els tocadors de pòrfir, copulaven una mica
no rugien mai, no enfuriën, no caçaven
ni de nit ni de dia
no eren ni perillosos ni lliures
i tanmateix vivien!

Qui ha encisat, qui ha embruixat
aquels gats, esdevinguts tan durs, tan dolents
confiants només quan s'estimen?

Ni els guardians, ni les cortesanes
ni cap dels reis no ho sabia, només els mags,
els desxifradors d'estrelles, d'aquesta contra-natura
detenien el secret.

Obsedits de lucidesa,
van fer guàrdia en plena nit,
perquè el cel mai no traís els homes
perquè mai en el seu esguard no s'esvanís el fascinant esclat
el reflex astral davant del qual
les instàncies superiors abdicaven,
no sense una certa tendresa,
i ells, assedegats de sang, deixaren anar el llinatge de la seva sang:
però que no oblidin
els tigres, els lleopards i els lleons
el temps on, amb amor,
eran mirats i admirats.

O, pugui no morir mai la infància
sobre l'horitzó còsmic-hipnosi
que Immortal sigui la llum
i la seva ànima
i la nostra!

Versió catalana: Carles Torner

Mots hivernals

Germain Droogenbroodt

Com un transeünt sóc ara, caminant
que amb el bastó indecís dels cecs
tempteja en el buit i marxa al llarg
del marge de vida palpable.

Sols la paraula, com a malenconia ara
mena la seua pròpia vida
i corre com la sang fosca
per la letargia dels dies.

Encara respire
amb el plany del vent
i sobrevisc en un tissatge
de mots hivernals
que l'aranya del temps teixeix
amb les hores de fred
que han passat sense tu.

He invertit el temps, les ampolles
perquè l'arena no s'escole en va
sinó que entre somni i realitat
trobe el contratemps, el camí cap a tu.

Traducció: G. Droogenbroodt i Tomàs Llopis

Winter words

Germain Droogenbroodt

Now I am like a passerby, who carrying
the faltering stick of the blind
searches in the void walking alongside
the border of palpable life.

Only a word, like melancholy now
leads its own life
and runs like dark blood
through the letargy of days.

I still breathe
with the wind's complaint
and I survive in a tissue
of winter words
that the spider of time weaves
with the cold hours
I have spent without you.

I have inverted time its sandglass
because sand does not slip away in vain
but between dream and reality
finds its reverse, the way towards you.

From the catalan translation.
English translation: Montserrat Abelló

La tomba del pare

Bartomeu Fiol

M'he posat, pietós, el *tefilim* al front.

Oneja, blanca, una bandera a la vora.

*Crida la mort que és massa gros
demanar que t'aixequis i ara parlis.*

De tant en tant, sí que he vingut,
però, massa callat, me n'he tornat.

*Crida la mort que el teu repòs
per cap discurs no ha de ser torbat.*

Tu ets l'encarregat de Formes Quercus
i el constructor del iol damunt Can Ramis.

*Crida la mort que en quedam pocs
per recordar la drassana en el porxo.*

Tu el jovenot d'Establiments i Sant Elies
i el violinista davant el faristol.

*Crida la mort que ja ningú no el sent,
el teu violí afinat, d'un altre món.*

Fabricant de botons i de calçat
dels carrers de Son Campos i Borguny.

*Crida la mort que res no queda
dels teus invents i el teu enginy.*

Com el sí al no, estan tan relligats
els meus ossots a la teva carcanada.

*Crida la mort que ja no l'interesses,
que el seu treball ara es concentra en mi.*

M'he posat, pietós, el *tefilim* al front.

Oneja, blanc, el vel damunt el meu cap.

No som vinguts per Vós però sé dir-vos:
de personalismes ja està bé, Madona!

*Crida la mort al distret de l'hivern:
com si en fes cap, jo, de distinció!*

My father's grave

Bartomeu Fiol

I have become pious, the *tefilim* on my forehead.
There's a white flag flying nearby.

*Death cries that it is too much
to ask you to get up and talk.*

From time to time, I have surely come
but, I kept too quiet, and went back

*Death cries that your repose
by no discourse may be disturbed.*

You are in charge of Formes Quercus
and the constructor of the yawl at Rami's house.

*Death cries that only a few of us are left
to remember the shipyard by that porch.*

You the youngster of Establiments and Sant Elies
and the violinist facing the music stand.

*Death cries that nobody any longer hears
your tuned violin from another world.*

Manufacturer of buttons and shoes
in Son Campos and Borguny streets.

*Death cries that nothing is left
of your talent and inventions.*

Like yes to no, my old bones are
well tied up to your carcass.

*Death cries it has no interest in you
as it now concentrates its work on me.*

I have become pious, the *tefilim* on my forehead.
White, the weil flies over my head.

I have not come for You but I can tell you:
enough of personal reference, Madonna!

*Death cries in the midst of winter:
as if it was I who made the distinction.*

English translation: Montserrat Abelló

To make love is exciting

Ursula Heinze

For sure, although she couldn't see his face, the shock had made her turn pale. Without taking his eyes off her, he went straight to the point saying abruptly: I'm going to make love to you. She had foreseen what was obviously going to happen. And, even so, had made no attempt to show her refusal. Things happen according to their own logic. He could at least have asked her. Would that have changed anything? Where to go with that fright, where hide it?— She backed a few steps away against the wall, with an irritating smile.

—No, better not, not now.

His demanding gaze followed her, blindly ignoring her words. Nobody ever rebuffed him, far less a woman.

—No? Really? When then?

—When then, when then? What a question!

She had to make time. —She had to let it go by, until he did not feel like it anymore. How could she invent such a lot of words so suddenly in that situation without appearing foolish?

He helped her with a smile. He must be patient, no woman had ever refused him.

His stale breath licked her face so near was he in front of her. His mouth half-open hung close to her like an ultimatum; now or never. He opened and closed his glassy eyes rhythmically like a machine. He was playing the impatient kid who was not prepared to give up the sweet he wanted; he deserved it so he wanted to suck it.

—Don't you realize why it is impossible now?

Maybe this would be her salvation, the words had come out without thinking. They meant nothing, there wasn't anything behind those words.

Very interesting, you seem very mysterious today, I'll try to discover the secret straight away.

She tried to back away a little more, but the wall wouldn't move. She had chosen the wrong way and she had only made matters worse. She turned her head to one side away from his numbing hot breath. She felt caught in a whirlpool from which she could not escape.

—You cannot forbid me to have a secret. His hands had been wandering under her blouse for quite a long time. She could feel his demanding pressure on her body.

—No! Let me go!

His wet sticky tongue smelling of tobacco silenced her. Just at the very moment she wanted to say something, the wetness slid across her cheek

entering her ear, which started her laughing because anything there tickled her.

—Love really is exciting —she exclaimed still laughing.

—That's just what I say, at last we understand each other. The secret is in love itself. He tried to pull her so she would sit on his right beside him on the sofa near the wall, while he breathed on her ear and down her neck. No, no I didn't mean to say that. And she went laughing as if she couldn't stop. Without wanting to, each word involved her more deeply in the unavoidable issue. Why did nobody knock on the door, or the telephone ring? Why didn't anybody come back home? Everybody was conspiring against her. She had nothing against his kisses.

She was only fighting against that other thing: her fear of the unknown. I am sure the others weren't as exciting as I am. The sentence melted into the sofa no longer a question but an affirmation.

What others? she thought panic-stricken. She managed a non-compromising if-you-say-so among the sweaty kisses. Then came the fall in the void. Too late to clear up the misunderstanding. Anyway it had to happen one day. The sooner it was over the better.

Probably she was being stupid, but she felt much more of a fool in front of the others with her false pretenses. Now she had met a man who took her seriously and was ready to take her, just like that.

Before revealing her secret, and without meaning to, she gave out a low cry, blushed and started to laugh.

To make love is really exciting!

Are you sure?

English translation: Montserrat Abelló

Waving and...

(inspired by the 1993 PEN conference in Dubrovnik)

Joy Hendry

What of poetry, what of hopeful waving
from friends who hope too much from us.
In Dubrovnik of the shattered roofs,
the fight remains.

We are there to tell, and listen;
tinny transistors blare
like in every Scottish shop
for the football cup final.
But here it tell the news
not of goals, but of
new bombs and victims
in Zadar.

We listen.
And everybody knows
the barbed frontiers of despair,
the black edge of drunkenness,
or abandonment, or hysteria,
or the acces of conscience.

In the midst of all this death
we hold hands, kissing, as if tenderness
were the only way to hold the world together.

And part,
as if, like the world,
we know nothing about how
to solve
this awful
war.

Tot dient adéu i...

(inspirada en el congrès del Pen cel-lebrat a Dubrovnik el 1993)

Joy Hendry

Què de la poesia, què dels adéus esperançats
d'amics que esperen massa de nosaltres.
A Dubrovnik amb les teulades desfetes
la lluita continua.

Som aquí per explicar i escoltar,
els transistors bramen
com a qualsevol botiga d'Escòcia
a la final de la copa de futbol.
Però aquí ens dóna les notícies
no de gols, sinó de
més bombes i víctimes
a Zadar.

Escoltem.
I tothom s'assabenta
de les fronteres espinoses del desesper,
la fosca aresta de l'embriaguesa,
de l'abandó, de la histèria,
del ser-ne conscient.

Enmig de tanta mort
ens donem les mans, ens besem, com si la tendresa
fos l'única manera de contenir el món.
I ens separem, com si, igual que aquest món,
no sabéssim res de com
resoldre
aquesta horrible
guerra.

Traducció: Montserrat Abelló

Agost

Damià Huguet

Entre tanta magror sembla que torni poc
el salobrar grisenc que escup fang amb el sol.
El camí que no es veu ignora els macs que hi ha;
i la pell de l'estiu cerca els grocs de la pols
que clapa els sementers amb un perfum de sal,
encalçant el futur amb les pedres d'ahir.

Aquí sense cap vent que esborri l'imprevist
l'alè dels ulls no rep el foc que tot ho vol.
Amb el maltemps fa ull la terra que ens convé.
Miram la mar de lluny, i els ponts que ja no hi són;
perquè la sang beurà l'alè del mal que treu,
potser tímidament, com gardènies en flor.

August

Damià Huguet

Among such meagerness there doesn't seem to be
much salty greyish ground spitting mud in the sun.
The road that can't be seen ignores the cobbles there are;
and summer's skin searches for the yellows of the dust
sprinkling the fields with its perfume of salt,
chasing the future with yesterday's stones.

Here without any wind effacing the unforeseen,
eye's breath does not receive the fire that covets all.
The bad weather destroys the earth that's good for us.
We look at the sea far away, and the bridges that are no longer;
because our blood will drink the evil's breath it draws,
timidly perhaps, like gardenias in full bloom.

English translation: Montserrat Abelló

The first poem

Boris Novak

I lock myself into the bathroom,
fill the bath with warm, hot water,
undress and stretch myself into the utter
freedom, into my warm, hot butcher-bed.

Clouds of steam. I hardly find a soap.
And throw it to the wall. Then I search
for a razor. In the very last moment a strange decision
delays the blade for an indefinite time:

to write a poem. Because I'm so hungry for
words. About fear. And grace. And reflections
on the water. About this terrible, beautiful day when I rose
out of my own death. Wet. Naked. Different.

Different eyes are watching me from the mirror.
For this indefinite time which still lasts: thanks.

Translated from Slovene by the author

El primer poema

Boris Novak

Em tanco dins del bany
omplo la banyera amb aigua tèbia, bullenta
em despullo i m'estiro dintre la completa
llibertat, dintre el meu tebi, bullent llit de mort.

Núvols de vapor. Em costa trobar el sabó.
I el llenço contra la paret. Llavors busco
la navalla. Ben bé a l'últim instant una estranya decisió
ajorna la ganivetada per un temps indefinit:

per a escriure un poema. Perquè estic tan afamat
de paraules. Sobre la por. I la gràcia. I reflexions
sobre l'aigua. Sobre aquest terrible, bell dia quan em vaig alçar
fora de la meva mort. Humit. Despullat. Diferent.

Uns ulls diferents em miren des del mirall.
Per aquest temps indefinit que encara perdura: gràcies.

Versió catalana: Carles Torner

Mirall de miratges fet

Biel Mesquida

volen els seus dits de sal

Filar i desfilar trames
d'un espill brodat de pell
Esfilagassar imatges
estimades sens amor, temps
caçat per les juntes del vers
més trencadís, més fet
Qui no sap l'endevinalla?
Morir-se i després saber.

Mirror of mirages made

Biel Mesquida

salt fingers fly

Weave and unweave the wefts
of a skin-embroidered mirror
Unravel images
beloved unloved,time
snatched from between verses
brittle and overdone
Who doesn't know the riddle?
Die and then find out.

English translation: Cathy Sweeney

What does the political scientist know

Artur Miedzyrzecki

What does the political scientist know?
The political scientist knows the latest trends
The current state of affairs
The history of doctrines

What does the political scientist not know?
The political scientist doesn't know about desperation
He doesn't know the game that consists
Of renouncing the game

It doesn't occur to him
That no one knows when
Irrevocable changes may appear
Like on ice-floe's sudden cracks

And that natural resources
Include the knowledge of the venerated laws
Ability to wonder
And sense of humor

1981

English translation: Stanislaw Barancza
and Clare Cavanagh

Què sap un expert en política

Artur Miedzyrzecki

Què sap un expert en política?
Un expert en política sap de noves tendències
de l'estat actual de la situació
la història de les doctrines

Què és el que no sap un expert en política?
L'expert en política no sap de la desesperació
no sap del joc que consisteix
a renunciar a fer el joc

No se li ocorre pensar
que ningú no sap quan
els canvis irrevocables apareixen
com sobtades esquerdes sobre el glaç

I que tot recurs natural
inclou conèixer lleis venerades
L'habilitat de fer-se preguntes
I el sentit de l'humor.

Traducció de l'anglès: Montserrat Abelló

Himne primer de Gualba

Xavier Renau

Reclama del vivent la força que s'enlaira
des del tofut barranc, pausadament ingràvid,
i es dilueix en sons, com una lava porpra,
pels viaranys secrets dels boscos immortals.

I arriba, tronc amunt, de les llavors sadolles,
a plenitud de blats i pinya tercejada
que emplena els rius del món de paternal furor.

M'atipo dels regals que brinda l'or mengívol
que esclata en els festins dels esperits que ploreu.
No és pas el rei qui ha mort, només governa l'hoste
que s'apareix quan ve el pleniluni intens.

Dels qui ja han fet camí rastrejo les empremtes
i amb calç de forn d'arboç blanquejo tots els ossos
dels homes que han passat les fites liminals.

A cops de mall he obert esquerdes a les roques
i Orfeu m'ha coronat, durant el meu periple
amb murtra resplendent d'un magisteri obscur.

El gorg? He anat al gorg, la càlida llacuna
que empassa sense esglai els viatgers dorments.
Diana m'aturà, i un canastell de fruita
em dóna, i els raïms, de les primeres pluges
i glans que són raons del pensament dels déus.
Després, entre matolls, just al tombant dels ecos,
lleugera, com li plau, ha desaparegut.

D'aquests i altres arcans, una alegria em resta:
Coblejo pels sembrats, en el triomf del sol.

First Hymn of Gualba

Xavier Renau

I claim from the living the force that rises
from the leafy ravine, slowly ingravid,
and dilutes in sounds, like purple lava,
along the secret paths of those immortal woods.

And it reaches, up the stem, from the ripest seeds
to the fullness of wheat and split kernels
that fills the rivers of the world with paternal fury.

I am full of the presents offered by the edible gold
that bursts in banquets of crying spirits.
It is not the king who is dead, but the host who governs,
appearing when there is a bright full moon.

I track the footprints of those who are on their way
and with lime from the ashes of a strawberry-tree I clean all the
bones of the men who have surpassed the milestone of the threshold.

With mallet blows I have opened fissures in the rocks
and Orpheus has crowned me, while on my journey,
with the gleaming myrtle of an obscure magistry.

The pool? I have been to the pool, the warm lagoon
that swallows without fear the travelers asleep.
Diana stops me, and gives me a basket full
of fruit, and the grapes from the first rains,
and acorns, that are the reasons for the thoughts of gods.
Then, among the bushes, just at the turning of echoes,
briskly, as it pleases her, she had disappeared.
From this and other mysteries, a happiness remains:
I sing among the harvest, in the triumph of the sun.

English translation: Montserrat Abelló

He pujat sense tu al pis de la badia
 a perllongar aquell goig amb què tots dos l'omplírem
 trabucant cadascun per les platges de l'altre
 un dia o dos abans: prou temps per fer-ne un mite
 d'uns calfreds de plaer que ja dubtava si eren
 les flors d'una vivència o les petges d'un somni.
 En butxacar les claus, a les portes del temple,
 he sentit allà dins que el record hi sonava
 com una gran cantata, i, en obrir, dins la fosca
 he vist la teva veu, feta una escolania,
 grimpant per les parets com una buguenvíl·lea.
 Tot i així, empetitit, entrava de puntetes
 volent sorprendre el temps, condormit, retenint-nos
 encara a tu i a mi surant dins unes hores
 confoses de camí, feixuges de bellesa.
 L'espai era un batec i, abans d'entrar a la cambra,
 m'he assegut al sofà, al lloc on t'assegueres
 marcant el centre exacte del món i la badia.
 He sentit el teu cos pel meu, transparentant-se
 i un cabell teu que he vist guarnint la respatl·lera
 m'ha donat a pensar que tal volta existeixes.
 Després, mig tremolant, he entrat al dormitori
 i, en el llit sense fer, he vist, meridiana,
 luminiscent, oferta, exacta, encara tèbia,
 l'empremta del teu cos, com una gran paraula
 escrita amb energia pels murs de l'existència
 deixant la veritat, igual que tu, instal·lada
 com un fasser molt alt ben davant d'unes cases.

Del llibre *El pis de la badia*

XXIX

Miquel Àngel Riera

I have climbed without you to the flat on the bay
to prolong the pleasure we both filled it with
interchanging with each other on one another's beaches
a day or two before; enough time to make a myth of
those shudderings of pleasure which I wondered could have been
flowers of an experience or footsteps of a dream.
In searching for the keys at the door of the temple,
I heard in there, as if it were a great cantata,
the sound of memory, and on opening it, I saw,
in the dark, your voice become a choir of altar boys,
climbing up the walls like a bougenvillia.
Nevertheless, made small once more, I tip-toed inside
wishing to surprise time half-asleep, still detaining
us, you and me, floating within hours that had
lost their way, heavy with beauty.

The whole space was one beat, and before entering the room
I sat on the sofa, in the place where you had sat
marking the very centre of the world and that bay.
I have felt your body through mine become transparent,
and a hair of yours I've seen embellishing its back
has made me think that perhaps you really exist.
After that, half trembling I have entered the bedroom,
and on the bed, not yet made, I have seen meridian,
shining, offered, exact, still lukewarm,
the impression of your body, like a great word
energetically written on the walls of existence
leaving truth, like you, installed
like a tall palm tree in front of some houses.

English translation: Montserrat Abelló

Almadrava

Jordi Sarsanedas

Aquesta negació. La muralla profunda,
no la veus i et fereix.

Gernació tumultuosa, tot un poble
armat de llum. La llum es trenca,
vidre damunt la pell i els músculs
debades poderosos.
Tant de vida de sobte rebullint,
llum cega, encabritada,
reguitnant. Rebutja i torna a rebutjar
la nit imperiosa que l'aferra.
Ni un crit, i tot és crit.

I després és silenci
molt pur, molt dur,
com abans fins i tot de qualsevol silenci.

La sang tacava els dits
del mar, el braç, la galta.
La sang embruta la sal
tan blanca.

I després
una mà renta l'altra.
El mar s'ho perdona tot,
la teva, la meva mort.
Ja ho té oblidat, el mar.
Un oblit llis, perfecte.

Margue

Jordi Sarsanedas

Cette négation. La muraille profonde,
tu ne la vois pas et elle te blesse.

Foule tumultueuse, tout un peuple
armé de lumière. La lumière se brise,
verre dessus la peau et les muscles
en vain puissants.
Tant de vie soudain bouillonnant,
lumière aveugle, cabrée,
ruant. Elle rejette et rejette à nouveau
la nuit impérieuse qui l'agrippe.
Pas un cri, et tout n'est que cri.

Et ensuite c'est le silence
très pur, très dur,
comme même avant de tout silence.

Le sang souillait les doigts
de la mer, le bras, la joue.
La sang salit le sel
si blanc.

Et ensuite
une main lave l'autre.
La mer se pardonne tout,
ta mort, ma mort.
Tout est déjà oublié pour la mer.
Un oubli lisse, parfait.

Navegación

Jean Schalekamp

1.

Soy un viejo barco oxidado,
navegando a lo largo
de orillas lejanas
e islas desiertas,
sin destino fijo.

En mi estela siguen
todos los peces muertos
de mis pensamientos,

y en torno a mis palos
revolotean los lentos
pàjaros de mis sueños.

2.

Como un pajarito cansado,
te posaste sobre mi
destartalada timonera,
quebradas las alas,

cerrada la boca,
enrojecidos los ojos
de tanto llorar,

temerosa de reanudar el
vuelo para seguir flotando
con tus propias alas.

3.
Quizás, piensas, la mañana
traerá algo nuevo.
Pero todas las mañanas
en el levante
sale el sol,
iluminando
nuestra estela
en este viaje sin fin.

Traducción del flamenco del autor

Circus

Jana Štroblová

When the tamer,
 mannequin of the ring,
arrogantly clicks his tongue
an the bear, god of the wilderness, statue
 of his freedom, possessor
 of the constellation,
humbly raises his front paws,
we know: it's the whip;
it has thrashed out every impulse to escape,
every growl of rage,
and the reward for good will,
the offered tidbit,
is theatre, a showpiece to catch
the onlooker's eye.
We all know it —but we don't want
our money back,
we try to persuade ourselves we don't know
anything,
we clap with the simple children
when the bear pedals the bicycle,
blows up the balloon,
and when it comes to laughing, we laugh
even more,
and louder than the children,
because how can they know why
we laugh so much at
 a fallen
star,
 tamed
freedom,
 a god
overthrown...
And we laugh most of all when with a final bow
the bear gently takes
the tamer's head
between its teeth.

English translation: Bruce Berling
and Mária Körosy

Circ

Jana Štroblová

Quan el domador,
maniquí del ring,
fa petar la llengua arrogant
i l'ós, déu del desert, estàtua
de la llibertat, posseïdor
de la constel·lació,
humilment alça les potes davanteres,
ho sabem: és el fuet;
li ha fuetejat tot impuls d'escapar-se,
tot rugit de ràbia,
i la recompensa per la bona voluntat,
la l·laminadura oferta,
és comèdia, una mostra valuosa per cridar
l'atenció de l'espectador.
Tots ho sabem, però no volem
que ens tornin els diners,
tractem de persuadir-nos que no
en sabem res.
Aplaudim amb els infants innocents
quan l'ós pedaleja la bicicleta,
infla el globus,
i quan ve el moment de riure, encara
riem més,
i més fort que els infants,
perquè com poder saber
per què riem tant
d'una estrella
caiguda,
de llibertat
domesticada,
d'un déu
enderrocat...
I riem més que mai quan l'os saluda al final
i amb suavitat agafa
el cap del domador
entre les dents.

Traducció de l'anglès: Montserrat Abelló

Sons of revolution

Una meditació sobre la ciència al començament del segle XIX

Àngel Terron

Vells temps honorables on la ciència i la poesia
eren germanes bessones.
Fills de la revolució,
vosaltres teníeu el sentit de la natura,
però què ens resta a nosaltres
obligats a esser màquines
quan tot és inhumà i consuetudinari?
Avui els poetes es pensen
que el seu art és sols gramàtica,
són necessaris cabals per tal de conèixer la natura;
tothom l'usa com a fruita de tast i ningú l'estima.
Us envejo vells amics Shelley, Davy, Coleridge:
els vostres poemes poden esser vulgars
però no ho fou la vostra vida.

Sons of revolution

A meditation on science at the beginning of the 18th century

Àngel Terron

Old and honorable times, when science and poetry
were twin brothers.
Sons of revolution,
you had a feeling for nature;
but what remains to us,
obliged to be machines
now that everything is inhuman and protocol?
Today the poets believe
that their art is only grammatic,
the coinage necessary for knowing nature;
it is fruit for all mouths, to nobody's taste.
Shelley, Davy, Coleridge. Old friends, I envy you:
your poems could be vulgar,
but your lives were not.

English translation: Burt Beckmann

Poc abans de l'incendi

Carles Torner

I les cases cauran. Poc abans, als balcons,
les mestresses hauran desestès la bugada,
aquest cop cap enfora; llençols, bruses, pijames,
no seran recollits; deixaran que, lleus, planin,
voleiant pel carrer en un últim adéu,
fent-se un màgic tapís, clapejant les voreres.

En sec, cauran les cases. I el qui hi hagi al darrere.
I el teatre sencer. Cremarem les disfresses
i entre el roig de les flames un cel brut i plorós
s'ajaurà pels carrers.
Els amics fugiran. Els amics i les llàgrimes
i tants ulls que han sabut desvetllar-me tants anys
quan la vida es llançava pels espadats del somni.
Restaré aquí tot sol,
amb els dits recremats de petons i paisatges,
amb no res tret del nom i del lliure estimar-te.

Juste avant l'incendie

Carles Torner

Les maisons tomberont. Un peu plus tôt, aux balcons,
les ménagères auront décroché le linge
cette fois-ci en dehors: draps, blousons, robes de chambre
ne seront plus ramassés. Nous les verons, légers, planer.
Ils voleteront dans la rue dans un geste d'adieu
devenant un magique tapis, en tachetant les trottoirs.

D'un coup, les maisons tomberont. Et quoi qu'il y ait derrière.
Et le théâtre tout entier. Nous brûlerons les costumes
et dans le rouge des flammes un ciel sale et pleureur
s'étendra dans les rues. Les amis, ils fuiront.
Les amis et les larmes, et tous ces yeux
qui ont voulu me reveiller tant d'années
quand la vie plongeait dans les abîmes du rêve.

Je resterait ici, seul,
mes doigts brûlés de baisers et de paysages
sans rien d'autre que mon nom et le désir de t'aimer.

Tres poetes turcs

Sunday

Nazim Hikmet (1901-1963)

It's Sunday,
today for the first time they let me out into the sun
and for the first time in my life
I marvelled at how far the sky was from me
and how vast,
how blue,
and I stood stock still.
Then I sat on the ground my good friend,
and leaned my back against the wall.

At this moment, no daydreaming,
no freedom, no wife,
just the earth, myself and the sun,
and happiness.

Translated by Richard Mckane

Diumenge

Nazim Hikmet (1901-1963)

És diumenge,
avui per primer cop m'han deixat sortir al sol
i per primer cop a la meva vida
m'he meravellat del lluny que era el cel de mi
i que gran,
i que blau,
i jo allí palplantat.

Llavors, amic meu, vaig seure a terra
i vaig recolzar l'esquena a la paret.

En aquell moment, res de somnis diürns,
ni llibertat, ni dona,
sols la terra, jo i el sol
i felicitat.

Traducció de l'anglès: Montserrat Abelló

Girls

Oktay Rifat (1914-1988)

Girls are green and sometimes blue,
they point toward the sky the streets
of our towns. Girls are our sailing clouds
we look at, crouched at the bottom of walls.
Without thinking we think of a port, we make
our way through trees, there comes the sound of the sea,
a pomegranate shows us her breasts.
Through the door half-open
we see in the house
the staircase helping up a lovely carpet.

Girls are green and sometimes blue.

Translated by Feyyaz Kayacan Fergar

Noies

Oktaý Rifat (1914-1988)

Són verdes les noies i de vegades blaves,
assenyalen el cel als carrers
de la nostra ciutat. Les noies són els núvols prims
que contemplem, ajupits al peu de les parets.
Sense volar pensam en un port, anem fent
camí entre els arbres, i ens arriba el so de la mar,
la magrana ens mostra el seu pit.
A través de la porta entreoberta
mirem dins la casa
l'escala per on puja una bella catifa.

Les noies són verdes i de vegades blaves.

Traducció de l'anglès: Montserrat Abelló

What the children said

(from the Hiroshima poems)

Fazil Hüsnü Daglarca (1914-)

Biko said: half the mothers and fathers are dead,
what shall the children do now?
This bomb spells the end of children.

Shintara said: half the students are dead,
what shall the mothers and fathers do now?
This bomb spells the end of mothers and fathers.

Kenyi said: they are all dead now, mothers, fathers and children.
Had we not prayed towards the sky last night?
This bomb spells the end of God.

Translated by Feyyaz Kayacan Fergar

El que deien els nens

(dels poemes d'Hiroshima)

Fazil Hüsnü Daglarca (1914-)

Biko deia: la meitat de les mares i els paren són morts,
què faran els nens ara?
Aquesta bomba indica la fi dels nens.

Shintara deia: la meitat dels estudiants són morts,
què faran les mares i els pares ara?
Aquesta bomba indica la fi de mares i pares.

Kenyi deia: són tots morts ara, mares, pares i fills,
oi que vam pregar al cel anit?
Aquesta bomba indica la fi de Déu.

Traducció de l'anglès: Montserrat Abelló

El penjat

Andreu Vidal

Res no sabré de l'alta jerarquia
de fulles que beuen la invisible
llàgrima solar.

Als alts, la terra acaba:
vent i branca

conformen un sol cos, un únic gest
que esborra noms i imatges, que confon
la llum amb la mirada i entremescla
el miratge amb la sang.

Res no sabré dels àurics engranatges
que des del fons immòbil de la terra
el meu arbre fan trémer lentament.

A baix
només hi ha un cel en agonia
on verm i arrel
s'afanyen cap a un lluny inassolible
i l'aire s'ennegreix i es contamina
amb l'alè dels difunts.

Res no sabré
dels blancs ocells que el meu reialme esquiven
tement la incerta llavor del meu sol.
Som sol dins l'erm on les pedres somnien;
silent, oscil suspès en el brancatge
com una fulla gran
i em contempl l'ombra
—aquest prim tel de llum emmalaltida
que va i ve deixant la pols intacta.
Som un albat que dins l'úter s'atarda;
cordes de llum em lliguen al no-res.

Lluny, entre les boires blanques,
un riu de gel flueix de cap al sol.

The hanging man

Andreu Vidal

I will know nothing of the high rank
of leaves that drink the invisible
solar tear.

 In the heights, the earth ends:
 wind and branch
shape a single body, a unique gesture
effacing names and images, which confuses
light with a gaze and mixes
a mirage with blood.

I will know nothing of those auric gearings
that from the motionless depth of the earth
make my own tree tremble slowly.

Below
there is nothing but a sky in agony
where worm and root
work hard towards an unattainable end
and the air is blackened and polluted
by the breath of the dead.

I'll know nothing
of those white birds that shun my kingdom
afraid of the uncertain seed of my soil.
I am alone in the wasteland where stones dream;
silent I swing suspended from branches
like a large leaf
and I gaze at my shadow
—that fine veil of sickened light
that comes and goes leaving dust intact.
I am a madman who in the womb lingers;
ropes of light tie me to nothingness.

Far away, among white mists
a river of ice flows towards the sun.

English translation: Montserrat Abelló

De Calvari

Antoni Vidal Ferrando

*Quan sortien trobaren un home de Cirena, que es deia Simó,
i l'obligaren a carregar-se la creu de Jesús.
Mateu 27, 32*

Li va ser concedit un temps i el tremp
per creure a penes en aquesta antiga
exactitud que dicta la mesura
de cada instant, com dicta els plenilunis
i les aurores i esdevé misteri.
No esperava altre signe que el destí,
on s'arregleren lentament les petges,
llastades per la fosca. Sense esglai,
com els avantpassats, que ja són lliures,
fressava estones des del propi exili.
Cap episodi encès, cap assutzena
probable no li adeia, a l'horitzó
succint d'oliverars i dies brèvols.
Ara camina orsant i no demana
al cel, color de móra, més que força.
Ningú a les valls no el té per un rebel.
No esperava altre signe que el destí.
I mentre calca l'ombra esmaperduda
del natzarè, no copsarà el presagi
ni l'última llangor d'un ull de sol.

From: *Calvari (Calvary)*

Antoni Vidal Ferrando

*When they left Cirena they met a man called Simon,
and they made him carry Jesus's cross.
Mateus 27, 32*

He was granted some time and the spirit
to hardly believe in that ancient
exactness that dictates by the measuring
of every instant, as it dictates the full moons
and aurorae, that becomes a mystery.
He awaited no other sign but destiny,
where footsteps are slowly lined
ballasted by darkness. Without fear,
like our forefathers, who are already free,
he trod moments from his own exile.
No gleaming episode, no probable
white lily pleased him in a sparse
horizon of olive trees and crumbly days.
Now he walks against the wind and all he asks
from the blackberry-coloured sky is strength.
Nobody in the valleys consider him rebellious.
He awaited no other sign but destiny.
And while he traces the faltering shadow
of Christ, he won't grasp the premonition
nor the ultimate languor of a beam of sun.

English translation: Montserrat Abelló

Roses de sang

Koumanthio Zénab Diallo

À vous mes soeurs.
À la peau couleur de force joie
N'est ce pas vous qui avez donné la vie
Dans la colère frontale
Des tempêtes du refus
À ces enfants de non salulaire
À ces bras de rebut militaire
À ces vaillants fils des tamariniers
Géants
Générateur de vie et d'espoir?

À vous mes soeurs brunes
de Johannesburg, de Sharpeville, de Sowéto
Mes Soeurs des prochaines Républiques
Des larmes asséchées
Et des palmes langoureuses
Regardez bien ces roses que ne se fânent jamais
Soupirez l'air tourbillonnant
Des paradis sur pilotis
À l'écoute des crépuscules naissants
La censure des veillées moites
Dans le ventre du matin.

Vous êtes les fétiches
Accrochées aux flanc des ultimes
victoires
Vous êtes l'herbe humide et fuyante
Des empires de paix et de lumière

Rose de sang
Rose des nuits sculptées
Des voeux ultimes
Rose des morts anonymes
Condamnés par le siècle du désespoir
Protégez encore
Le sommeil éternel des combattants
Dans les nuits interdites.

Roses de sang

Koumanthio Zénab Diallo

A vosaltres germanes meves
A la pell color de força, alegria
No sou vosaltres qui heu donat la vida
En la còlera frontal
De les tempestes del refús
A aquests infants de nom saludable
A aquests braços de rebuig militar
A aquests valents fills dels tamarindes
Gegants
Generadors de vida i d'esperança?

A vosaltres germanes meves brunes
de Johannesburg, de Sharpeville, de Soweto
Germanes Meves de les pròximes Républiques
De les llàgrimes assecades
I de les palmes llangoroses
Mireu bé aquestes roses que no es panseixen mai
Sospireu l'aire arremolinat
Dels paradisos sobre puntals
A l'escolta dels crepuscles naixents
La censura de les vetlles humides
Dintre el ventre del matí

Vosaltres sou els fetitxes
Aferrats als flancs de les últimes victòries
Vosaltres sou l'herba humida i fugissera
Dels imperis de pau i de llum

Rosa de sang
Rosa de les nits esculpides
Dels vots últims
Rosa de les morts anònimes
Condemnades pel segle del desesper
Protegiu encara
El somni etern dels combatents
Dins les nits prohibides.

Versió catalana: Carles Torner

Els autors d'aquests poemes els llegiren el dijous dia 16 de desembre de 1993 a les 19 hores al Centre de Cultura de Sa Nostra, en un dels actes organitzats a Palma dins la Reunió Extraordinària de la Comissió de Programes, Traduccions i Drets Lingüístics del Pen Club Internacional (International Pen Committee for Programme, Translation and Linguistic Rights Meeting, 15-18 december, Majorca; Réunion Extraordinaire du Comité de Programme, Traductions et Droits Linguistiques, 15-18 décembre, 1993, Majorque) organitzada pel Centre Català del Pen, amb la col·laboració de:

Consell Insular de Mallorca,
Institut d'Estudis Baleàrics de la Conselleria de Cultura,
Educació i Esports (Govern Balear),
Universitat de les Illes Balears,
Centre Cultural de Sa Nostra
i Obra Cultural Balear

Lectures poètiques anteriors col·lecció POESIA DE PAPER

- núm. 1: Antonio Colinas
- núm. 2: Josep M. Llompart
- núm. 3: Luis Antonio de Villena
- núm. 4: Lluís Alpera
- núm. 5: Francesc Parcerisas
- núm. 6: Fanny Rubio
- núm. 7: Ángel Crespo
- núm. 8: Julio Herranz
- núm. 9: Pere Rovira
- núm. 10: Jaume Pomar
- núm. 11: Manuel Jurado López
- núm. 12: Toni Roca i Pineda
- núm. 13: Margalida Pons
- núm. 14: Luis Garcia Montero
- núm. 15: Enric Cassassas Figueres
- núm. 16: Ponç Pons
- núm. 17: Andreu Vidal

S